

Мәншүк МӘМБЕТОВА

ҚҰЖАТТЫҚ
ЛИНГВИСТИКА

Оқу-әдістемелік нұсқау

Алматы
«Қазақ университеті»
2011

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық
университеті филология факультетінің
Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баспа кеңесі
шешімімен ұсынылған*

Пікір жазғандар:

филология ғылымдарының докторы, профессор *А.М. Алдашева*
филология ғылымдарының докторы, профессор *Н.Ж. Шаймерденова*
филология ғылымдарының докторы, профессор *Л.М. Шайкенова*

Мәмбетова М. Қ.

М 18 Құжаттық лингвистика: оқу-әдістемелік нұсқау. – Алматы:
Қазақ университеті, 2011. – 38 б.

ISBN 978-601-247-307-0

Бұл оқу-әдістемелік құралда «Құжаттық лингвистика» курсына қысқаша сипаттама беріліп, пәннің мақсат-міндеттері, бақылау сұрақтары мен өздік жұмыс тапсырмалары, негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі, пәннің қысқаша ұғымдық-терминологиялық анықтамалығы беріледі.

Оқу-әдістемелік құрал бакалавриат студенттері мен магистранттарға, құжаттық лингвистика мәселелерімен айналысатын PhD докторанттары мен оқытушыларға ұсынылады.

ББК 81.2 – 923

ISBN 978-601-247-307-0

© Мәмбетова М.Қ., 2011
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2011

ТҮСІНІК ХАТ

«Құжаттық лингвистика» курсы жоғары оқу орындарында «Лингвистика» мамандығы бойынша оқитын магистранттарға арналған. «Құжаттық лингвистика» курсы мамандану пәндерінің аясына кіреді. Адамзат баласының тілі – тарихи дамушы тіл, адамды қоршаған қоғамдық ой-сана, қызмет әрекеттердің өзгеруі тілден көрініс таппай қоймайды. Қоғамдағы әр түрлі қызмет салаларының басты белгілері арқылы өз алдына оқшаулануы әрқандай тіл сипатын ерекшелендірді. Тіл білімі ғылымында тіл дамуы мен өзгерісіне байланысты қаншама ұғым, түсініктер пайда болса, олардың біреуі көмескіленіп, екіншісі жаңа қырынан танылып жатты. Әлемдік лингвистикада соңғы уақытта «іс әрекеттегі тілді» зерттеуге көп көңіл бөлінуде. Лингвистиканың жас салаларының бірі іскери саладағы тілдің қызмет аясын зерттеуді жүзеге асыратын құжаттық лингвистика болып табылады. Құжат – бұл адам әрекетін басқаратын, заңдық мәні бар мәтін. Ресми-іскери саладағы ұйымдастыру-реттеу үдерісі құжаттар арқылы жүзеге асатыны белгілі. Қандай да бір іскери құжат мәтінін құрастыру басқа мәтін түрлерінен өзіндік қатаң талаптарымен, айрықша белгілерімен ерекшеленетін күрделі үдеріс. Сауатты түрде іскери мәтін құрастыру үшін іскери тілді әдеби тілдің басқа да түрлерінен ажыратып, іскери тілде жазу мәдениетін меңгеру қажет. Ресми-іскери тіл және оның жанрлары құжат дайындаушының жеткілікті дәрежеде жоғары лингвистикалық деңгейін талап етеді. Олай болса ұсынылып отырған курс магистранттарды ресми-іскери стиль мәтіндерінің қолданылуына байланысты негізгі теориялық және практикалық мәселелермен таныстырады. Аталмыш құрал қазіргі тіл біліміндегі құжаттама мәселесінің өзектілігін негіздейтін түсінік хаттан, пәннің мазмұнынан, оның ішінде дәріс сабақтары мен семинар сабақтарының мазмұнынан, бақылау сұрақтары мен өздік жұмыс тапсырмаларынан, негізгі және қосымша әдебиеттер тізімінен,